

Inspraak bij bouwen op een kleischot

In september 2011 ontvingen we van een donateur, wonend in de Apeldoornse wijk Orden, een mail met de mededeling dat er op de Koning Willem III kazerne in Orden diep gebouwd zou gaan worden. Het betrof een schietaccommodatie en binnensportcomplex van $\pm 6.000 \text{ m}^2$ ondergronds en $\pm 2.000 \text{ m}^2$ bovengronds, van 2,7 m boven maaiveld tot 7 m er beneden. Diezelfde avond zou een ontwerpverklaring van geen bedenkingen in de gemeenteraad worden goedgekeurd. Dit is in Apeldoorn nodig bij ondergronds bouwen. Een gemeenteraadslid heeft vervolgens alle bijbehorende stukken doorgemaild, zodat we op de hoogte waren van de inhoud.

De vergunningaanvraag is vervolgens in oktober ter visie gelegd. Na inzien van alle bijbehorende stukken zijn bij de gemeente de onderliggende rapporten opgevraagd. Dit betrof een kleischottenonderzoek en een bemalingsadvies. We hebben dit bestudeerd en geconstateerd dat een aanwezig kleischot doorsneden zou worden met mogelijke consequenties voor de watervoerendheid van de Orderbeek en Rode Beek.

We besloten dan ook in samenspraak met het bestuur een zienswijze in te dienen bij het Ministerie van Defensie waarin wij onze bezwaren uiteengezet hebben.

Eind oktober jl. ontvingen wij eveneens een door het Waterschap Veluwe opgestelde conceptvergunning tot onttrekking van maximaal 2,5 miljoen m^3 water ten behoeve van het uitgraven voor het sportcomplex. Ook hierop is een zienswijze ingediend bij het Waterschap Veluwe.

Alle ons ter beschikking staande gegevens zijn door Piet Warmerdam, adviseur van onze Stichting, bekeken en van heel waardevolle adviezen voorzien. Diverse andere deskundigen hebben ons eveneens adviezen gegeven en langzamerhand breidde onze kennis zich gestaag uit.

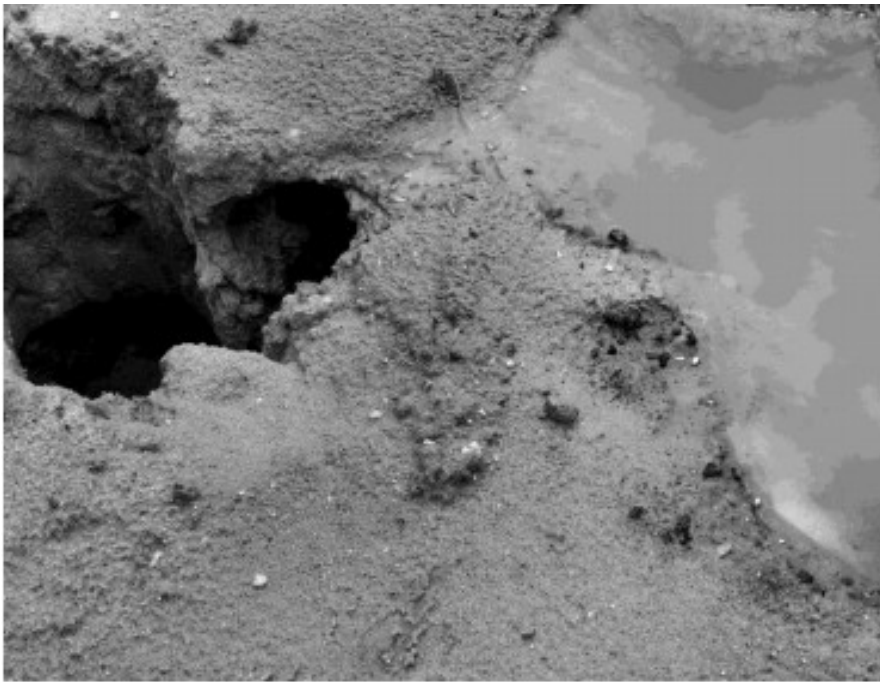
*Overzicht over de bouwput gezien in zuidoostelijke richting. In de dam bevindt zich de waterkerende kleilaag. Het grondwater staat rechts meer dan een meter hoger dan links. Op de dam (vlnr) dhr. Spoelstra (Dienst Vastgoed Defensie), mv. Heineman en mv. Kuipers (beiden Bekenstichting).
Foto J. Meijer.*

Half december jl. ontvingen wij een uitnodiging van de gemeente Apeldoorn om met de waterdeskundigen een gesprek aan te gaan. Dat zette de gemeente aan tot verder nadenken. Eind januari 2012 vond de formele hoorzitting plaats in aanwezigheid van het Ministerie van Defensie, Commando Dienstencentra, Dienst Vastgoed Defensie en gemeente Apeldoorn. Daar konden wij uitvoerig toelichten wat onze bezwaren zijn tegen het doorboren van het kleischot en de eventuele gevolgen voor de omringende sprengen.

Omdat de gemeenteraad uiteindelijk zou beslissen over de verklaring van geen bedenkingen hebben we in een brief aan B&W en alle gemeenteraadsleden uiteengezet wat de gevaren zijn van zo diep bouwen en daarbij het doorsnijden van een kleischot.

Op 14 februari 2012 hadden wij een gesprek bij het Waterschap met Anton Koot (stroomgebiedscoördinator) en Richard Meijer (hydroloog), waar we gezamenlijk voorwaarden hebben besproken welke maatregelen het doorboren van een kleischot minder risicovol zouden maken.

Aansluitend was er een bespreking op de kazerne waar alle betrokken partijen aanwezig waren. Hier kregen we de gelegenheid om deze maatregelen toe te lichten.

Ter weerszijden van de waterkerende laag zijn 2 proefputten gemaakt. De rechter (zuidwestelijke) put liep helemaal vol, terwijl het waterpeil links (noordoostelijke put) lager bleef. Uit vervolgmetingen bleek er langs het kleischot een grondwaterstandsverschil van 1.20 meter te bestaan. Deze foto is enkele dagen na het graven van beide proefgaten gemaakt.

Foto J. Meijer.

Samengevat waren dit:

- het kleischot zo dicht dat er een minimaal risico op lekkage ontstaat. Dit houdt in bovenstrooms een halve ring keileem leggen en ook aan de onderzijde van het gebouw;
- zo min mogelijk gebruik maken van diepteboringen (diepwells). Wanneer dit wel gebeurt zullen de daardoor ontstane putten afdoende afgedicht moeten worden;
- daar dit zeer specialistisch werk is moet er toezicht gehouden worden door een onafhankelijk bureau en door de gemeente Apeldoorn;
- tijdens maar ook tot twee jaar na de bouw is het noodzakelijk dat de grondwaterstand periodiek gemeten wordt. Wanneer blijkt dat er toch nog een lekkage is zal deze gedicht

- dienen te worden;
- de bevindingen van het onafhankelijke bureau en de uitslagen van de metingen dienen beschikbaar te zijn voor de betrokkenen (Bekenstichting en Waterschap),

Bodemmonster van de waterkerende laag. De eigenlijke waterscheiding komt voor rekening van de licht gekleurde en slechts enkele centimeters dunne laag die van links naar rechts midden door het fragment loopt.
Foto J. Meijer.

Op alle voorwaarden werd positief gereageerd, zodat wij konden toezeggen niet in beroep te zullen gaan.

Op de Politieke Markt van 16 februari 2012 hebben wij deze voorwaarden toegelicht.

Wanneer deze zouden worden opgenomen in de vergunning zouden wij geen bezwaar hebben tegen het afgeven van geen bedenkingen door de Raad. Vervolgens is dit overgenomen door de gehele gemeenteraad.

In de definitieve vergunning van het Ministerie van Defensie zijn al onze voorwaarden letterlijk opgenomen. Ook het Waterschap heeft in de definitieve vergunning tot onttrekking voor ons heel herkenbare wijzigingen ten opzichte van het concept aangebracht.

De conclusie na deze procedure is wat ons betreft:

- de Bekenstichting is geen actiegroep, maar moet soms wel in actie komen;
- in samenwerking kun je meer bereiken dan alleen. We vormden een goed team;
- je bereikt met een constructieve opstelling meer dan wanneer je alleen zegt dat je het er niet mee eens bent. Zoek naar een redelijk compromis. Het is belangrijk om degenen die eveneens bij het onderwerp betrokken zijn zoals gemeenten en waterschappen erbij te betrekken. Niet alleen om gebruik te maken van hun kennis en kunde, maar ook gezamenlijk te zoeken naar een oplossing die voor alle partijen acceptabel is.
- je moet je goed verdiepen in het onderwerp om een goede gesprekspartner te zijn. Schroom niet om gebruik te maken van de kennis van derden. Deze is onmisbaar om zelf voldoende kennis op te bouwen over het onderwerp.

Wies Heineman en Maria Bruggink